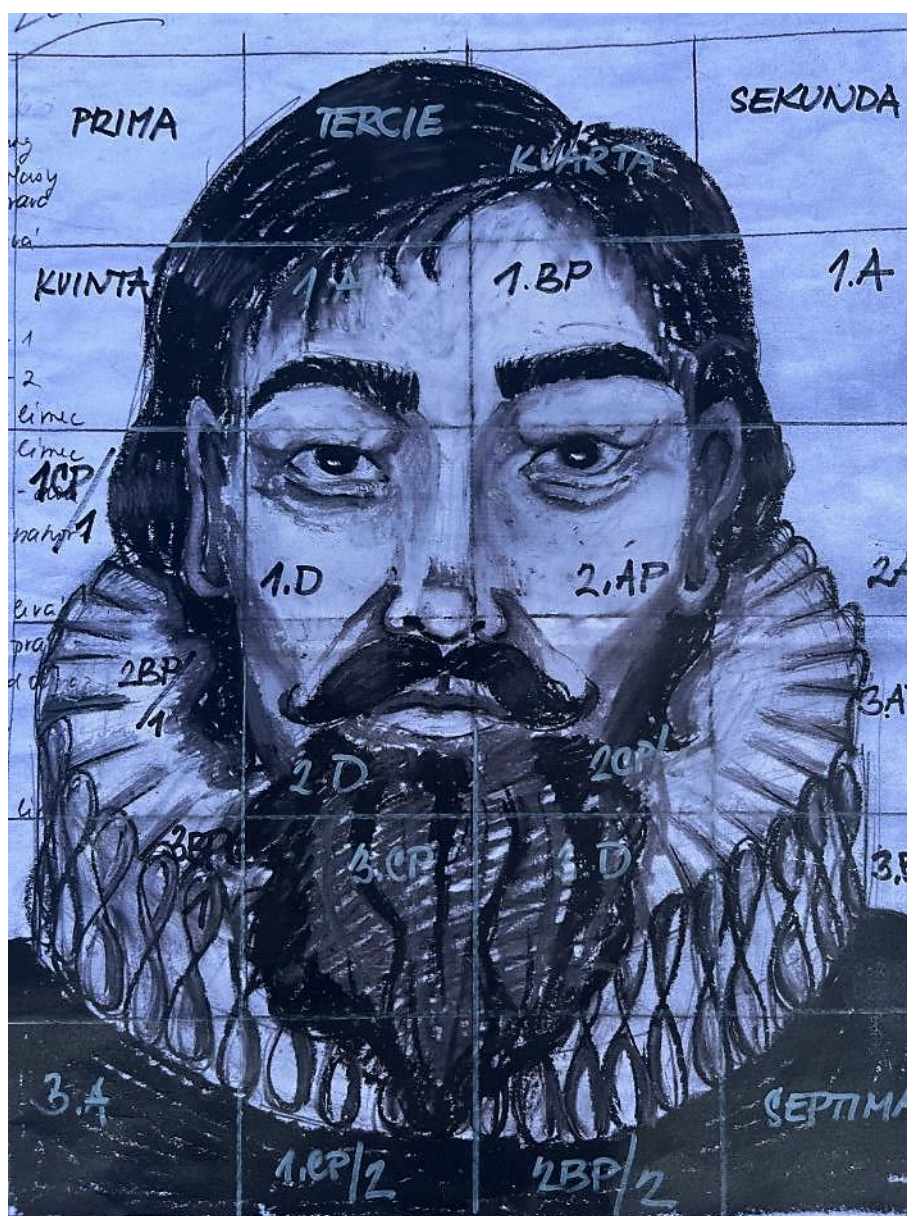

Gymnázium Jana Blahoslava
a Střední pedagogická škola,
Přerov, Denisova 3

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

školní rok 2022/2023

Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově oceněna za práci s nadanými žáky

Ve středu 21. září proběhlo v sále Pegasus Regionálního centra Olomouc slavnostní vyhlášení ocenění Talent Olomouckého kraje 2022, na kterém převzala ředitelka Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově Mgr. Romana Studýnková ocenění za 1. místo v humanitním oboru v kategorii škol, které se systematicky věnují péči o talentované a nadané žáky a studenty.

Talent Olomouckého kraje je oceněním nejlepších žáků, studentů, škol a školských zařízení, kteří dosáhli mimořádných výsledků v mezinárodních, ústředních či kraj-

ských kolech soutěží a přehlídek. Jde především o významnou formu podpory talentované mládeže v Olomouckém kraji.

Ocenění se uděluje v pěti oborech: humanitním, přírodovědném, technickém a dovednostním, uměleckém a sportovním.

Za naši školu byli ve sportovním oboru ve věkové ka-

tegorii I. (žáci II. stupně ZŠ a 1.-4. ročníky víceletých gymnázií) nominováni tři žáci: Amálie Mirvalová (tercie), Sebastian Nicolas Šipoš (tercie) a Tamara Běhalová (tercie), která byla za svoje úspěchy na Mistrovství ČR ve fitness (1. místo na Mistrovství ČR v kategorii dorostenek a 2. místo na Mistrovství ČR v kategorii juniorů) oceněna 5. místem z celkového počtu 27 nominovaných žáků.

Do věkové kategorie II. (střední školy a 5.-8. ročníky víceletých gymnázií) byli za naši školu nominováni tři žáci: v uměleckém oboru Michaela Pazourová (4. BP) a Lucie Bradová (letos již absol-

ventka školy) a v humanitním oboru Tomáš Kořínek, letos již také absolvent naší školy, který byl za svůj úspěch v Konverzační soutěži v ruském jazyce v kategorii SŠ II (1. místo v krajském kole, 1. místo v ústředním kole) oceněn v tomto oboru 1. místem.

Všem žákům i učitelům, kteří se na tomto úspěchu naší školy podíleli, patří velká gratulace a poděkování za skvělou reprezentaci školy. Doufáme, že tento úspěch bude motivací pro další žáky, aby byli v letošním školním roce mezi oceněnými žáky právě oni.

Romana Studýnková, ředitelka GJB a SPgŠ v Přerově

GJB a SPgŠ v Přerově oceněna za práci s nadanými žáky – Nové Přerovsko 30. 9. 2022

Před pěti sty lety se v Přerově narodil učenec Jan Blahoslav, gymnázium vyhláší na jeho počest celostátní literární soutěž

Žákům prvních až čtvrtých ročníků středních škol a odpovídajícím ročníkům víceletých gymnázií je určena celostátní literární soutěž, kterou se rozhodlo vyhlásit Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově u příležitosti výročí pětistého výročí narození přerovského rodáka – kněze, literáta a pedagoga Jana Blahoslava. Práce je nutné poslat nejpozději do konce března, slavnostní vyhlášení proběhne v sobotu 20. května.

Zajímavostí je, že Jan Blahoslav jako jeden z prvních v českých zemích nosil brýle.

Foto: Muzeum Komenského

„Úsloví neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše.“ Právě tato slova Jana Blahoslava jsou mottem celostátní literární soutěže. „Inspiro-

vali jsme se osobností Jana Blahoslava, který sbíral přísloví, dokonce o nich ve spolupráci s Matějem Červenkou vydal publikaci Česká přísloví. Účastníci soutěže by se měli zamyslet nad mravním poselstvím přísloví, v nichž se odráží cenné zkušenosti našich předků. „Jaké příhody asi mohly být inspirací pro jejich vznik?“ ptá se ředitelka Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy Romana Studýnková. Výběr slohového útvaru závisí čistě na volbě žáka. Maximální rozsah práce jsou dvě normostrany. „Přihlášené školy ale žádáme o zaslání maximálně tří nejlepších soutěžních prací, které vzejdou ze školního kola. Výsledky budou zveřejněny na začátku

května, slavnostní předání cen proběhne v sobotu 20. května na Horním náměstí,“ doplnila Studýnková. Soutěžní práce ve formátu docx či pdf je možné zasílat až do 31. března na email soutez.blahoslav@gjb-spgs.cz, obsahovat by měly i název školy, jméno žáka, název soutěžní práce, typ slohového útvaru, třídu, emailový kontakt na žáka a jméno a email vedoucího učitele.

Jan Blahoslav v muzeu

Přerovské muzeum připravilo v rámci pětistého výročí narození Jana Blahoslava i další zajímavé akce. „Od 21. února do 28. května bude na zámku možno zhlédnout výstavu Jan Blahoslav, rodák

z Přerova. Na zámku se také bude konat několik dílniček pro širokou veřejnost a workshopů pod vedením specializovaných lektorů, v době jarních prázdnin od 7. do 10. února se děti mohou těšit na dílnu Písmo a ornament,“ uvedla muzejní pedagožka Jana Trtíková. V neděli 19. února je na programu slavnostní otevření výstavy pod heslem Blahopřání Blahoslavovi. „V sobotu 20. května si také připomeneme 100. výročí pomníku Jana Blahoslava od sochaře Františka Bilka. Přerované se mohou těšit na zábavně-poučné odpoledne s názvem Hledání Blahoslavova rodného domu zakončeného happeningem,“ uzavřela Trtíková. (red)

Vyhlášení literární soutěže na počest Jana Blahoslava – Přerovské listy 02/2023

Přerov oslaví pět set let od narození Jana Blahoslava

Významné jubileum připomene výstava v Muzeu Komenského i akce přerovského gymnázia.

PETRA POLÁKOVÁ-UVĚROVÁ

Přerov – Slavný přerovský rodák Jan Blahoslav je vždy trochu neprávem ve stínu Učitele národů Jana Amose Komenského, který působil ve zdejší bratrské škole. Letos si ale autora prvního českého překladu Nového zákona v jeho rodném městě připomenou ve velkém stylu. Od narození významného učence totiž 20. února uplyne přesně 500 let.

„Jan Blahoslav bývá nazýván předchůdcem Komenského, protože se významně zasloužil o pozvednutí úrovně jednoty bratrské a reformu bratrského školství. Když se Blahoslav narodil, vedly se spory o to, jestli má jednota dávat váhu vyššímu vzdělání a vysílat mládež do zahraničí. Vzhledem k tomu, že tento názor převážil, získal Blahoslav humanistické vzdělání na zahraničních univerzitách, svou zkušenost dokázal přenést do českých zemí a připravit tu půdu pro J. A. Komenského,“ řekla komenioložka Helena Kovářová z Muzea Komenského v Přerově.

Nejvýznamnějším počinem Jana Blahoslava byl český překlad Nového zákona. „Podařilo se mu dosáhnout vysoké úrovně češtiny a literárního stylu jazyka. Jeho příručku – Grammatiku českou – používali i překladatelé Bible kralické. Blahoslav tedy položil základy Bible kralické, jež byla ještě v 19. století obrozenci považo-

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ sochy Jana Blahoslava na Horním náměstí v Přerově v roce 1923 se stalo velkou událostí, nenechaly si ji ujít davy lidí. Foto: Sazní okresní archiv v Přerově

vána za normu spisovného českého jazyka,“ dodala.

Významná byla i jeho práce na kancionálech. „Důležité jsou i jeho polemiky – nejznámější je spis Filipika proti milosomům, který je chápán jako obrana proti nepřátelům vzdělanosti,“ řekla.

Slavného přerovského rodáka dnes v Muzeu Komenského připomínají staré tisky a publikace. „Muzeum vlastní vydání Šamotulského kancionálu, a to první redakcí z roku 1561, kterou Blahoslav řídil,“ dodala. Osobnost Jana Blahoslava připomíná na Horním náměstí také socha Františka Bílka, která byla odhalena přesně před sto lety.

„Přerované si Blahoslava chtěli připomínat už v 19. století, a proto mu odhalili pamětní desku na radnici v roce 1882. Tehdy bylo ale povědomí o tom, kdo je Jan Blahoslav, poměrně malé. Když tedy žádali o povolení, nadřazené úřady se dotazovaly, kdo to vůbec byl, jestli to můžou povolit. S tím, jako rostla v Přerově snaha postavit pomník Janu Blahoslavovi, se ale povědomí o něm rozšiřovalo a po vzniku samostatného československého státu tyto aktivity ještě zesílily,“ vylíčila.

Slavnostní odhalení sochy v roce 1923 na Horním náměstí se uskutečnilo za obrovského zájmu veřejnosti a byla to jedna z nejvýznamnějších událostí té doby v Přerově.

Slavnostní odhalení sochy v roce 1923 na Horním náměstí se uskutečnilo za obrovského zájmu veřejnosti a byla to jedna z nejvýznamnějších událostí té doby v Přerově.

VÝSTAVA I AKCE NA GYMNAZIU

Osobnost Jana Blahoslava připomene výstava na zámku, jejíž vernisáž se uskuteční v neděli 19. února. „Bude přístupná v rámci vstupného do expozic a připomene nejen život Blahoslava a jeho vztah k Přerovu, ale i jednotlivé oblasti, které jsou s ním spjaty – jazykovědu, překlad Nového zákona a redakci kancionálů,“ uvedla.

Součástí oslav je i řada doprovodných akcí. „Děti se mohou už během jarních prázdnin, které začínají od 6. února, zapojit do výtvarné dílny Pismo a ornament. Koná se od úterý do pátku,“ zmínila. Další výtvarná dílnička s názvem Blahopřání Blahoslavovi, na níž mohou děti vyrobit 3D přání, se uskuteční během zahájení výstavy 19. února.

Hlavní oslavy kulatého výročí proběhnou 20. května – v den stého výročí odhalení sochy Jana Blahoslava. „Připravili jsme i zábavně poučný program s názvem Hledání domu Jana Blahoslava – přesně místo, kde se učenec narodil, totiž neznáme. Vzhledem k tomu, že se narodil do zámožné bratrské měšťanské rodiny, byl to zřejmě některý z domů na Horním náměstí,“ doplnila. Během oslav bude zpřístupněna i kaple sv. Jiří, která sloužila jednotě bratrské jako kostelík. Zde vystoupí pěvecké sbory.

Do oslav jubilea se zapojilo i Gymnázium Jana Blahoslava v Přerově se Střední pedagogickou školou v Přerově, které vyhlásilo celostátní literární soutěž. „Jejím mottem je: Úsloví neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše. Ve svých literárních dílech se mohou studenti zamyslet nad mravním poselstvím přísloví,“ upřesnila ředitelka školy Romana Studýnková. Janu Blahoslavovi bude věnován i letošní výtvarný salón. Součástí oslav bude v červnu také koncert na škole.

POMNÍK. Autorem sochy Blahoslava na Horním náměstí je František Bílek. Foto: Muzeum Komenského v Přerově

Povinná četba? Trochu fádni. Myšlenky Jana Blahoslava ožijí díky soutěži

Z regionu

PETRA POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ

Přerov – Od narození významného učenice, biskupa Jednoty bratrské a přerovského rodáka Jana Blahoslava, uplyne právě letos pět set let.

Představa, že dnešní školáci s radostí louskají jeho náročné dílo Gramatika česká, probírají se Filipikou proti misomusům, nebo bádají v kancionálech, je ale na honu vzdálená současné realitě.

Jak tedy zprostředkovat myšlenky humanistického vzdělance dnešní mladé generaci tak, aby Jana Blahoslava pochopily i děti? Podle pedagogů jen povinná četba nestačí.

„I z toho důvodu jsme vsadili na jinou formu a vyhlásili celorepublikovou literární soutěž. I když se nám možná zdá, že je to vzdálená historie, v textech Jana Blahoslava je tolik moudrosti a jsou tak nadčasové, že se jeho myšlenky dají přenést i do dnešní doby. Vždyť, co jiného je Filipika proti misomusům, než obhajoba nutnosti vzdělávání, tedy téma dnešní doby,“ tvrdí ředitelka Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově Romana Studýnková.

Pětisté výročí narození Jana Blahoslava podle ní přímo vytváří ucití významného učenice netradičním způsobem. Nedávno třeba studenti vytvořili na hřišti školy originální živý obraz v podobě číslovky 500.

JEDEN Z PRVNÍCH SBĚRATELŮ CITÁTŮ A PŘÍSLOVÍ U NÁS

Jana Blahoslava připomene i výtvarný salon, který se uskuteční 29. března v 9.50 hodin,“ doplnila ředitelka. Studenti z celé republiky se mohou zapojit do literární soutěže, kterou škola vyhlásila.

„Chtěli jsme toto složité téma zprostředkovat mladým lidem a hledali vhodný způsob. Napadly nás citáty a přísloví – Jan Blahoslav byl totiž jedním z prvních sbě-

ratelů přísloví a společně s Matějem Cervenkou vydali knihu Česká přísloví. Soutěž ale není jen o Janu Blahoslavu, může se vztáhnout i k tomu, jak vznikla česká přísloví, a jaká moudra se v nich ukrývají,“ přiblížil Jiří Ocelka, vedoucí předmetové komise českého jazyka a literatury, který má literární soutěž na starosti.

Mottem soutěže je citát Jana Blahoslava: „Úsloví neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše.“

Školy mohou zasílat díla svých studentů do konce března. „V tuto chvíli probíhají školní kola, jejichž vítězové pak postoupí dál. Soutěž je určena pro žáky 1. až 4. ročníků středních škol a odpovídajících ročníků víceletých gymnázií,“ upřesnil Ocelka.

První texty do soutěže už dorazily – mimo jiné od studentů Gymnázia Jana Blahoslava v Ivančicích. Nejlepší práce samozřejmě získají ocenění.

Dílo Jana Blahoslava je zajímavé nejen po obsahové stránce, ale podle učitele češtiny je na něm možné demonstrovat i vývoj českého jazyka.

„Humanistická čeština, typická pro dílo Jana Blahoslava, je jedním z mezistupňů vývoje našeho jazyka. Můžeme se tedy ve výuce zaměřit i na styl psaní a různé typografické zajímavosti, například iniciály na začátku textu, které se ostatně v textech používaly dodnes,“ uzavřel Jiří Ocelka.

Povinná četba. Trochu fádni. Myšlenky Jana Blahoslava ožijí díky soutěži – Přerovský deník
17. 3. 2023

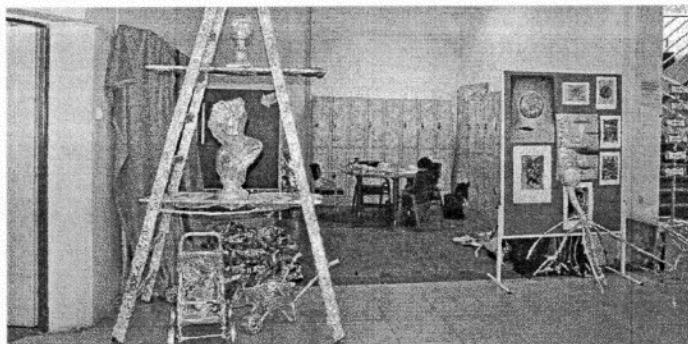
Výtvarný salon letos slaví třicáté narozeniny

PETRA POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ

Přerov – Každý rok je téma jiné. Jednou se nechá studentská expozice inspirovat výročím sametové revoluce, jindy se nese v duchu Erbenovy Kytice nebo zabrousí do období gotiky. Výtvarný salon, který každoročně pořádá Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, letos slaví třicáté narozeniny. Originální výstava studentských prací odstartovala ve středu dopoledne společným setkáním studentů a pedagogů v tělocvičně školy.

„Každý ročník Výtvarného salonu se nese v jiném stylu – měli jsme tu květinový, gotický, barevný salon, ale také inspirovaný výročím vzniku samostatného Československa nebo sametové revoluce. Letošním tématem jsou Jiné světy, a proto výtvarníci využili jako hlavní barvy černou a stříbrnou,“ přiblížila ředitelka školy Romana Studýnková.

Přípravy Salonu, který je jakousi „galerií na schodech“, jsou časově náročné. „Sotva

STUDENTI VYSTAVUJÍ. Na Gymnáziu Jana Blahoslava a Střední pedagogické škole v Přerově odstartoval ve středu dopoledne tradiční Výtvarný salon. Foto: Deník/Petra Poláková-Uvírová

jeden skončí, chystá se druhý. Samotná instalace zabere zhruba dva týdny,“ poznamenala ředitelka. Studenti se při tvorbě děl tentokrát nechali inspirovat osobností Jana Blahoslava, od jehož narození letos uplynulo pět set let. Příchozí zaujmou brýle pro Jana Blahoslava, ale mohou obdivovat i jeho portrét.

„S nápadem uspořádat první ročník této akce přišel před lety jeden z učitelů výtvarné výchovy, který sem vnesl tuto myšlenku. Je obdivuhodné, že

se tradice na škole udržela do dnešních dní,“ zmínila.

Studenty Výtvarný salon baví. „Do jeho pořádání se zapojily všechny specializace, učitelé i žáci. Je to zážitek nejen na tento den, díla jsou na škole vystavena celý měsíc,“ řekla jedna ze studentek Aneta Polášková.

A jak těžké bylo zpracovat téma Jan Blahoslav? „Vytvořili jsme karty, brýle, vznikl i portrét. Myslím, že to všichni pojali kreativně,“ dodala její spolužačka Viktorie Voráčková.

Výtvarný salon letos slaví třicáté narozeniny – Nové Přerovsko 31. 3. 2023

Přijímací zkoušky začaly. O které školy v Přerově je největší zájem?

Nápor hlásí gymnázia, do lavic míří populačně silné ročníky.

PETRA POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ

Přerov – Chodby přerovských středních škol zaplnili ve čtvrtek a v pátek žáci, kteří skládají přijímací zkoušky. Podle ředitelů je letos velký zájem nejen o gymnázia a odborné školy, ale ve větší míře než dosud podávají přihlášky i rodiče dětí, které netouží po diplomu, ale chtějí se stát třeba instalátérem, klempířem nebo automechanikem. Právě tyto profese dnes na trhu práce nejvíce chybějí.

SILNÉ ROČNÍKY

Nápor uchazečů hlásí Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově. O studium na této škole mají zájem jak budoucí učitelky mateřinek, tak gymnazisté.

„Na předškolní a mimoškolní pedagogiku si podalo přihlášku 192 uchazečů a bereme jich 90. Na pedagogické lyceum se hlásí 103 žáků a přijmeme 30. Velký zájem je i o studium šestiletého gymnázia – přihlášku si podalo 82 žáků. Otevíráme jednu třídu

se 30 žáky, stejně jako u čtyřletého gymnázia se zaměřením na živé jazyky,“ shrnula ředitelka Romana Studýnková.

Kromě písemných testů z českého jazyka a matematiky, které zadává Cermat, se na střední pedagogické škole koná také školní přijímací zkouška, a to u zájemců o obor předškolní a mimoškolní pedagogika. Studenti se hodnotí v řečové, hudební, pohybové a výtvarné oblasti, na kterou škola klade důraz.

Na nedostatek zájemců si nemůže stěžovat ani druhé přerovské gymnázium – Jakuba Škody. „Do čtyřletého studia se hlásí 140 žáků, do osmiletého 131. Otevíráme přitom stejně jako každý rok dvě třídy osmiletého a dvě čtyřletého studia. Každá má po třiceti žácích,“ shrnul ředitel Jan Raška. Zájem je podle něj vyšší než v loňském roce. „Na ostatních gymnáziích v republice ale není takový převis, snad s výjimkou Prahy,“ zmínil.

Velký počet uchazečů o studium zaznamenaly i jiné střední školy v Přerově. Například na Obchodní akademii si podalo přihlášku 206 žáků. Škola jich může přijmout 90.

„Z toho šedesát studentů se zaměřením firemní management a manažer informačních technologií, třicet na zahraniční obchod,“ upřesnla ředitelka Hana Štěpanovská.

ŘEMESLO MÁ ZLATÉ DNO

Větší poptávka je letos také po oborech, jež vyprofilují na trh práce již „hotové“ zaměstnance, kteří najdou rychle uplatnění. Tento trend se promítl i do zájmu o zemědělské školy.

„Dobrou zprávou je, že žáci vnímají zemědělské obory pozitivně. Podaných přihlášek máme 258, což je velký převis. Ne každý si nás ale zapsal jako první vybranou školu, takže je předpoklad, že bychom mohli uspokojit všechny zájemce. Úplně na jistotu to ale není u maturitních oborů,“ shrnul ředitel Střední zemědělské školy v Přerově Radovan Rašák.

Škola nabízí dva studijní, dva učební obory a dvouletou přípravu. „Největší zájem je o studijní obor agropodnikání, ale také o učební obor opravář zemědělských strojů,“ upřes-

nil. Agropodnikání se otevře pro 45 žáků, 15 jich škola přijme na mechanizaci a služby. Učební obor opravář zemědělských strojů naplní 45 studentů, zemědělec farmář 30. Nastavbu pro učební obory s maturitou může obsadit 30 studentů.

Zklamání nejsou ani ředitelé učilišť. Po mnoha letech útlumu, kdy školy nevěděly, jak nalákat do svých lavic manuálně zručné žáky, kteří na trhu práce chybějí, je

„Například loni jsme po dlouhé době otevřeli celou třídu zedníků, kterou zaplnilo dvacet žáků. Dříve jich přitom bylo nejvýše šest.“

František Šober, ředitel SŠ technické Kouřilková

konečně vidět změnu. Trend potvrzuje i ředitel Střední školy technické Kouřilková v Přerově František Šober.

„Podaných je 200 přihlášek a zájem je jak o tříleté, tak čtyřleté obory. Obvykle přijímáme po skupině 10 až 12 žáků, na automechaniky je to více,“ shrnul.

Že se blýská na lepší časy, ukazuje i naplněnost některých dříve nezajímavých oborů. „Například loni jsme po dlouhé době otevřeli celou třídu zedníků, kterou zaplnilo dvacet žáků. Dříve jich přitom bylo nejvýše šest,“ uzavřel.

Přijímací zkoušky začaly. O které školy v Přerově je největší zájem – Přerovský deník 14. 4.

Výročí položení základů školy oslavili ve stylu třicátých let

Základní kámen dnešního Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově byl položen v roce 1933.

PETRA POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ

Přerov – Pánové v oblecích, dámy v elegantních satech nebo kalhotových kostýmech s nezbytnými módními doplňky. Do atmosféry třicátých let se minulý čtvrtek přenesli myšlenkami i dress codem učitelé a studenti Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově. Škola si tak netradičním způsobem připomněla devadesát let od položení základního kamene.

„Psal se rok 1933 a na den přesně byl položen základní kámen školní budovy dnešního gymnázia. Stavba byla předána do užívání za pouhý rok. Jednalo se o Divčí obecnou školu a Chlapeckou obecnou školu, později Komen-ského,“ přiblížila ředitelka Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově Romana Studýnková. Architekti Mojmír Kyselka a Josef Polásek z Brna před devadesáti lety navrhli krásnou funkcionalistickou stavbu, která je dnes zařazena mezi

JEMNOST A ELEGANCE. Do atmosféry prvorepublikového Přerova se přenesli minulý čtvrtek studenti a pedagogové Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy. Netradičním způsobem si tak připomněli devadesáté výročí položení základního kamene budovy dnešního gymnázia. Snímky: Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově

slavné stavby Čech, Moravy a Slezska.

„Studenti ve Státním okresním archivu a Muzeu Komen-ského v Přerově zjistili zájmovost o této stavbě a seznámili s ní své spolužáky na společném shromáždění v areálu školy. Popřáli jsme budově to, co zaznělo při jejím slavnostním předání k užívání v září roku 1934. Totiž aby byla stále chloubou města Přerova,“ uvedla ředitelka.

UJME SE ELEGANTNÍ DEN?

Dobovou atmosféru navodili svým hudebním vystoupením

Ilky nejen módním stylem, ale i způsoby a chováním. Proto zvažujeme, že by se z této akce stala tradice a jednou do roka na škole uspořádáme Elegantní den,“ uzavřela Romana Studýnková.

Fotogalerie na www.prerovskyydenik.cz, stačí načíst QR kód →

Výročí položení základů školy oslavili ve stylu třicátých let – Nové Přerovsko 28. 4. 2023

Soutěž: Jan Blahoslav očima studentů

Literární soutěž „Úsloví neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše“. Hlasujte i vy!

Přerov – Jan Blahoslav – přerovský rodák, autor Gramatiky české, biskup Jednoty bratrské a učenec – slaví pětisté výročí narození. Kulaté výročí inspirovalo Gymnázium Jana Blahoslava

a Střední pedagogickou školu v Přerově k uspořádání celostátní literární soutěže, jejímž hlavním mottem je „Úsloví neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše.“

Z desítek prací v rámci školních kol vzešlo osmnáct, které postoupily do finále. Porota z nich vybrala čtyři nejlepší.

O svém favoritu můžete rozhodnout i vy v hlasování

na webu www.prerovskydenik.cz.

Pro čtenáře Nového Přerovska v dnešním vydání uvádíme z nejlepších prací tři díla, čtvrté najdete v příštím čísle.

Přísloví z trochu jiného konce

Autorka: Klára Jenišťová,
Gymnázium Václava Beneše
Třebízského ve Slaném

Prolog

Mírná forma absurdity a přehánění
mně osobně nikdy nebyla
cizí.

Proto Vám tímto předkládám svou verzi určitých úsloví ve vší své bizarnosti.

Jedna vlaštovka jaro nedělá.

Obrozenec sedí uvnitř v teple před deštěm schovávající se.

Chce obnovit jazyk český, a tak sbírá, tvoří přísloví.

Na list papíru píše slova: „Jedna vlaštovka jaro nedělá, ale více také ne.“

když tu náhle prasknou dveře.

Pokojem se řítí sloni stádo, obrozenec se dívá, co se stalo.

Choť na něj ječí, trhá stránky vztekle vyhazující cáry do prudekého deště. Jediný kousek a řádek zbyl,

který se mezi lidmi vžil.

Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá

Vítr fouká a brzy se setmí, kdosi mrtvému jámu hloubí. Díru kope pilně a těžce, nebožtík se musí pochovat přece.

Vítr fouká a měsíc vychází, hrobník hlínu za rameno hází.

Únava ho zmáhá víc a víc, přestat by však bylo též, jak udělat nic.

Vítr fouká a hvězdičky na nebi,

shlížejí k chudáku pánovi. Houževnatě sdírá dlaně dál a dál, s myšlenkou, že pro umřelého život by dal.

Vítr fouká a blíží se půlnoc, práce je pro starce těžká moc. Jeho urputnost ze záhrobní vysmívá se v rakvi mrtvý.

Již nefouká a ráno se blíží. Nad stromy kráčí hejno ptačí. A jak zní lopatou údery, padá umírající tělo do jámy.

Tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.

Slunce svítí zpoza stromů, dvě postavy rozmlouvají spolu. Náhle na syna matka křičí,

proč že stále nemá plnou číši.

Vzteky táhne chlapce za ucho, hochův pláč se krajinou ozývá snadno.

Táhne ho ke studni za starým dubem, on za matkou klopýtá s hliněným džbánem.

Matka syna napříč statkem stále vláčí, ten málem topí se ve vlastním pláči.

A tehdy, co slunce zapadne, chlapci se ucho utrhne.

Jaká matka, taká Katka.

V menší vsi žije jistý muž, který ženit by se měl už. Do oka padne mu dívka mladá a pilná, ovšem již desátým rokem sirá.

Svůj záměr říká matce, ona jistě poradí mu přece.

Matka neznalá oné dívky radí s tchyní se seznámiti, stejná by měla být dcera její. Muž spíše hloupý a nedůvtipný k místnímu hřbitovu míří. A nad náhrobkem si říká: „Má budoucí žena bude brzy mrtvá.“

Kdo chce psa bít, hůl si vždycky najde.

Starý pán, Václav se jmenoval, na dvoře kolečka obchází. Zlý sousedův pes na něj štěká,

k šilenství ho přivádí. Tu najednou dědek, morous, ztrácí svou trpělivost. Uchopí seschlý špalek dubový

a k psisku vede krok těžký. Starucha zvedá ruku k úderu, hledí hafanovi do zlých očí. Zvíře větrí počátek útoku, po starcově noze skočí. Trhá kůži, maso lítá. Jen holá kost po hnátě zbyla. A tak starouš až do smrti po světě si chodí o holi.

Epilog

Krásný rys na úsloví je jejich nejasnost.

Jak z vět a slov není zřejmý jejich význam. Člověk se musí hluboce zamyslet, než jejich pravé poselství na myslí má. Tohoto jsem právě zde využila během svého psaní. Kdy skrytou zprávu jsem překroutila a přetvořila ve sdělení své vlastní.

Foto: Muzeum Komenského v Přerově

Soutěž: Jan Blahoslav očima studentů

Vrabci se vadí o proso

Autor: Vojtěch Eibel, Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice

Úsloví a přísloví hrají v naší společnosti důležitou roli. Jsou ale opravdu tak moudrá, poučná a nadčasová, nejsou jen přečteným klišé?

Už staří Sumerové používali ustálená spojení – tři tisíce let před naším letopočtem. To mě přivádí na myšlenku, že by přísloví přece jenom měla být přínosná, pokud jich lidstvo využívá více než pět miléníí.

Kolik takových úsloví existuje, ukazuje největší slovník svého druhu na světě Deutsches Sprichwörter-Lexikon autora K. F. W. Wandera. Zarážející je ovšem počet hesel v díle, a to dvě stě padesát tisíc. Pokud vezmu v potaz, že se o češtině tvrdí, že má právě onen počet slov, nemluvili bychom nyní snad nějakým „přísluvným“ jazykem? Méně užívaná slovní spojení zanikají, je tedy logické, že se někde musejí objevovat nová. Právě tuto oblast považují za nejzajímavější. Jednotlivé

složky, které se na vzniku slovních spojení podílejí, jsou velmi komplexní a zároveň tak proměnné!

Za prvé je to jazyková stránka, kdy formální a lexikální znaky poji jednotlivá přísloví právě pro určitý národ. Za druhé je to kultura, tedy sociální úhel pohledu. Mnohá evropská přísloví, ač tvořena lexikálně zcela jinak, vyjadřují stejnou myšlenku. Třetím důležitým aspektem je historický kontext. Jsou to jednak ta, pro která je podnět čerpán z dobových událostí a časem většinou vymizí právě ztrátou historického kontextu. Druhým typem by pak byla úsloví a přísloví, která vycházejí ze situací pozorovaných dekadou a ústně se předávají generacemi. Tato nadčasová přísloví tak většinou mizivou tendenci nemají.

Všechno výše zmíněné vede k velké variabilitě a diferenci přísloví, což se však stává překážkou. Proč bych na zítřek odkládal, co můžu udělat dnes? Není přeci ráno moudřejší večera? Když to teď budu rychle dodělávat,

nebude celá ta práce málo platná? No, ale i ranní ptáče dál doskáče, nač to tedy dodělávat večer? ...

Příklad dokládá, že přísloví je opravdu hodně, mnoho z nich je protikladných a uživatel tak dovoluje vybírat si mezi nimi. Jenže tato protikladnost vede k demolicí názoru o utváření morálky společnosti. Co je opravdu správné, když existují dva protikladné názory? Buď je to dvojitá pravda, nebo realita není skutečně černobílá. Ať tak či tak, vede mě to k domněnce, že přísloví mohou být zneužívána ve prospěch produktora a umožňují tak manipulaci, zaujatost a dvojitá metr.

Podobné je to také u úsloví. Jak se v mnohých dílech zmiňuje a naznačuje, ať už jde o Čapkovu Kritiku slov, Poláčkův Žurnalistický slovník nebo Havlovu Zahradní slavnost, jsou tato spojení v rukou dobrého řečníka silnými argumentačními a přesvědčovacími prostředky. Ale ze zmíněných prací se dozvíme, že úsloví dosahují

pejorativního významu, stávají se prázdny frázemi a vyznívají tak spíše banálně. Onu nesmyslnou prázdnotu a antonymitu ustálených spojení výstižně vyjadřuje sám Havlův Hugo: „A není těžké pochopit, že ti, kteří dnes chápou jen dnes, jsou jen jiným vydáním těch, kteří včera chápali jen včera, zatímco, jak víme, je nutno dnes chápat i tak nějak to, co bylo včera, protože nikdo neví, jestli to náhodou nepříjde zase zítra!“

Postrádají tak přísloví a úsloví důležitost? To si zásadně nemyslím. O tom totiž nerozhodují žádné argumenty a konkrétní poznatky. Nechci přísloví bagatelizovat, spíše upozornit na jevy, které je doprovázejí a utvářejí. A proto si myslím, že úsloví, přísloví a jiné perly duše v kulturách přetrvávají právě z důvodu oné samozřejmosti a každodennosti, potřeby si své skutky ospravedlnit a jiné lidi usměrnit. Jak by řekl Jan Blahoslav: „Vrabci se vadí o cizí proso často. Tak lidé o víru, nemajíce ji, ale o cizí vadí se.“

Recept na přísloví – dopis

Autorka: Andrea Kubíková, Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola, Přerov

15. 11. 1571
Moravský Krumlov

Mojí milí žáci, píši rád. Taky se rád podílím na kráse našeho jazyka. Netvrším, že přísloví jsou vynálezem mým vlastním, ale mám podíl na spoustě z nich. Leč život je nevyzpytatelný a nikdo neví, kdy jeho svíčka dohoří. Proto jsem se rozhodl Vám v následujících řádcích vysvětlit, jak jsem na přísloví přišel.

Samotné kouzlo těchto kratičkových vět nacházíme už v je-

jich pojmenování. Příklad, při-slově. Při tomto slově se něco stane, při tomto slově tuš varování. Netrapte se, jestli má slova teď nechápáte, hned vám je vysvětlím v příkladech.

Tak třeba: My o vlku a vlk za dveřmi. Oblíbené přísloví vesnických... nebudu je nazývat drbnami... – babiček. Babičky sedí spolu ve světnici, derou peří nebo tlučou máslo a pouští si pusu na špacír. Začnou si povídat o lidech a než se nadějí, jsou z toho pomluvy jak vyšitě. Zrovna se baví o manželovi jedné z nich, když v tu ránu onen muž vstoupí do místnosti brunatný vzteky, protože

všechno slyšel. Bába zbléla, pak začne rudnout. Ostatní kamarádky se fehtají na celé kolo a v slzách křičí: „My o vlku a vlk za dveřmi!“

Ptáte se, jak máte v přísloví vidět varování? Podívejme se na další příklad: Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá. Jinými slovy, nedělejte druhým naschvály, ono se ti to vrátí.

Dost již bylo příkladů, píši Vám dalším důvodem – abych Vám dal návod. Chcete-li recept na to, jak vymýšlet další přísloví.

1. Potřebujete situaci, ke které budete přísloví vymýšlet.

2. Shrňte ji do kratičké věty pomocí metafor.

3. Sdělte následek situace a dokončete tak celé přísloví.

Navíc! Když se vám přísloví bude rýmovat, lépe se bude pamatovat. A když to bude metafora srozumitelná a trefná, brzy se ujme i mezi dětmi.

Doufám, že tento kratičkový spis nezůstane někde zapomenut. Náš mateřský jazyk je tolik krásný. Mluvme jím, hrajme si s ním a obohacujme ho každý den. Snad vám mé rady přišly k užítku a dají vzniknout mnoha novým krásným příslovím. Příkladů a vybraných myšlenek jsou totiž pravými perlami duše.

S pokorou Váš
Jan Blahoslav

Soutěž: Jan Blahoslav očima studentů

Literární soutěž „Úsloví neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše“. Hlasujte i vy!

Přerov – Jan Blahoslav – přerovský rodák, autor Gramatiky české, biskup Jednoty bratrské a učenec – slaví pětisté výročí narození. Kulaté výročí inspirovalo Gymnázium Jana Blahoslava

a střední pedagogickou školu v Přerově k uspořádání celostátní literární soutěže, jejímž hlavním mottem je „Úsloví neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše.“

Z desítek prací v rámci školních kol vzešlo osmnáct, které postoupily do finále. Porota z nich vybrala čtyři nejlepší.

O svém favoritu můžete rozhodnout i vy v hlasování

na webu www.prerovskyydenik.cz.

Pro čtenáře Nového Přerovska v dnešním vydání uvádíme čtvrtou z nejlepších prací, tři předchozí jsme otiskli v minulém čísle.

Pro lásku píšu příběh tvůj

Autorka: Karolína Turčanová, Střední škola designu a módy, Prostějov

Čekání mě už zdaleka nebylo. Uhladila jsem si sukno a zaposlouchala se. Pod okenicí stály dvě ženy a horečnatě rozmlouvaly: „Jest toto k smichu? Kterýž dobrý člověk by si pomyslí, že nám dosadí Habsburky na trůn! Je to snad potrestání Boží?“ zvolala jedna z nich. „Zanech fečí a pojď, neb pokládám tvé tvrzení za marné mudrování,“ povzddechla si druhá.

Přestože zájem jeví o leccos, tomuto tématu jsem naslouchat nechtěla. Rozhlédla jsem se po světnici. Byl nezamlouvala se mi zvědavost vlastní, pohled sjel mi opět ke stolku. Po krátkém ostýchání jsem k němu přistoupila. Nijak svým tvarem nevyčníval. Byl stejně zteřelý jako pokojík samotný. Hladké dřevo tiše narážalo pod náporem tíživých poznámek i zdoluhavých esejí. Nedala jsem se dvakrát myšlenkami vrtošivými pobízet a do svých dlaní jsem pozvedla několik spisů. Zvědavě jsem pročítala řádky. Na listě byla čistým, úhledným písmem sepsána historka sousedky Aleny.

Zelenooká Alenka nikdy nejde pro jadrné slovo daleko. Avšak, jak vy k ní, tak ona k vám. Když jí poznáte a nedáte se obdýt skřípavou náturou

této ženy, budete mile překvapeni. Její historky neberou konců. Často se svráštěným čelem hudruje a smích řinčivý ona má, že by každý za blázna ji měl. Jan jistě musel u ženy několik zašlých slunců strávit a historek prapodivných vyslechnouti, jež poté zapsal do příběhů poučných.

Z mého snění mě přerušil náhlý průvan. Vzhlédla jsem od čtení, obracejíc oči ke dveřím, kde tyčil se v čistě bílém úboru samotný Jan. Přísně si mě prohlédl, načež přistoupil a zadíval se na list v mých dlaních. Rozpačitě jsem mu ho podala. Chvilí broukal si pod vousy své, než pohlédl mi opět do očí. „Nebud zvědavá, budeš brzo stará,“ utrousil a pousmál se. „Odvážnému štěstí přeje!“ pronesla jsem bezostyšně a složila si ruce na prsou. Jan vypadal, že mi poslední slovo jen tak nenechá. To už jsem si to však spěšným krokem rázovala do kuchyňky. Za mými zády si Jan jen dlouze oddechl,

čemuž jsem se tiše zasmála. Teprve až když usedli jsme ke stolu s horkým rudnoucím čajem, pokračovali jsme v debatě, jež visela ve vzduchu.

„Líbí se vám snad žena, jež tak blízko vám je a přec zdá se býti cizí? Alenka, vaše sousek, je zajisté překrásná děvča! Odhodlejte se trochu, starý brachu, běžte jí vyzvat k tanečku! A trápi-li vás, jaká ona bude v chalupě, to se dá snadno vyřešit. Chcete-li vědět, jaká bude vaše budoucí žena, podívejte se na její maminku. Dobře se ví, že jablko nepadá daleko od stromu!“ vyhrkla jsem na něj. Zdálo se, že byl mou přímočarostí zaskočen, proto se napil čaje, aby si získal pro sebe chvíli času, než odhodlal se k odpovědi: „Má drahá, první tě musím ukázat pro tvé nemravné chování, takto hovořit se pro dámu nehodí! Avšak rozumím tvé rozpustilosti, co na srdci, to na jazyku, není-liž tak? Co se týče panny Alenky, možná je to dívka hodna dvádání, já si však netroufám oslovit ji. Časy jsou zlé. Cítím se být utlačován. Myslíš snad, že by byla šťastná, kdyby jako kořist bezmocná a raněná musila utéci ze země vlastní? Její intelekt, její smysl pro čest, jež vyzdvihovat svým důvtipem tak dobře umí, to jistě se mi zamlouvá. Jsem však oddán svému řádu a svým studiím, na lásku necítím se být dostatečně odvážný. Jen bych ji ra-

nil. Možná dokonce do nebezpečí uvrhl. To si nepřeji.“ Poklidně přivřel víčka a vyčkával, nežli plně vstřebám vše vyřknuté. Nadzvedla jsem obočí v údivu i lítosti, ale tušíc váhu jeho slov, netroufala jsem si oponovat.

„Každý svého štěstí strůjcem,“ odvětila jsem a mírně pokývala hlavou. Zdál se býti mou odpovědí do patřičné míry uspokojen. Nemusela jsem nic dalšího dodávat. Věděl velmi dobře, že si za zády jeho myslím své. „A nač bych se namáhala přemlouvat ho? To bych rovnou mohla hráct na stěnu házet a dostála bych lepších výsledků! Jak se říká: „Mluví stříbro, mlčí zlato.“ Zvědavost mi však pokoj nedala. „Možná zájem o ni otevřeně nejevíte, její slova však jako oko v hlavě sřežíte. Je v tom snad více než zamilované srdce?“ otázala jsem se s klidnou tvář.

Protentokrát se ani hloubavě zamýšlet nemusel. Otočil se ke mně a obdaroval mou maličkost šibalským úsměvem. „Před několika úplňky, za dob nepřítomnosti její matičky, měl jsem to štěstí trávit s Alenkou spoustu času. Jak dobře vzpomínáš, je to děva hádává. Avšak zaujalo mě, že má vždy co dodat.

Často slyšal jsem ji pronést: „Není růže bez trní!“ či „Na jazyku med, na srdci jed!“

Pokračování na straně 15

Il. foto: Muzeum Komenského v Přerově

Soutěž: Jan Blahoslav očima studentů

Pro lásku píšu příběh tvůj

Dokončení ze strany 14

Jednou mi má zvědavost nedala a optal jsem se jí, pročpak tato přísloví tak ráda užívá. Tehdy opáčila nezkrotně: „Nepoužívala by jich tolik, nebyť jejich pravdivost!“ Neoblohmě, hlasem důrazným, vyprávěla příběhy prapodivné, kde odrážela se pravdomluvnost těchto přísloví jako tvář bledá odráží se v čistě tůni.

Byl jsem tím velmi zaujat, a tak nečekal jsem více, uchopil jsem pero a zapsal si vše vyřčené. Později, když při měsíčku pročítal jsem spisy své, vyvstala mi v hlavě myšlenka, která mi spát nedala. Co když každé přísloví, jež životy nás provází, má svůj příběh tajemný, v lidských srdcích ukrytý? Tehdy započal jsem odhodlaně sbírat povídky, z nichž pramenila poučení všech známých přísloví. Jedno popolední jsem se s režníkem do řeci dal. Jeho příběh zaujal mě natolik, že od toho dne opakují stále: „Psu ocas nenarovnáš!“ Povím ti, co mi on pravil. Poslouchej tedy.

Vše to začalo jeden podvečer. Byl jsem ve své masné a chystal se zavřít krámk, když tuhle mi z nenadání před dveře přiběhla drobná dív-

venka. Udýchaná mi pověděla, že by si ráda zakoupila řádně zpracovanou plec a pár kůžiček. Vše jsem jí vydal a dívka utíkala s radostí do své komůrky připravovat vydatný pokrm. To samé se opakovalo ještě dalších pět dní v řadě. Nikdy jsem se na nic neptal. Šestý den už mi ale zvědavost nedala, tak jsem s ní hodil řeč. Nejistě přiznala, že prý jinoch, který se jí už dlouho líbí, brzy vyrazí na vojnu do ciziny. Chtěla mu dobře navařit a užít si s ním příjemný večer. Doufala, že než odjede, stane se jeho milou. Oblékla si svůj nejlepší šat, vzala si svou oblíbenou šněrovačku, blankytnou korduku zlatou nití vyšivanou a rty si potřela čerstvými jahodami. Lásku však z mladíkovi strany nepřicházela. Dívka to však nevzdávala. Vařila, pekla nejrozodivnější pokrmy lahodných chutí, protože věřila, že láska prochází žaludkem a získá si mladíkovo srdce.

Uznale jsem pokýval hlavou a nechal ji jít. Uplynuly tři dny a dívka byla zpátky. Vběhla mi do krámu jako splašený kůň a plakala. Ihned mi pověděla, o čem je, a to bys nevěřil! Její milý má rád dobré víno. Vždy si po té její vydařeně večeři a dívčině za-

milovaném švitoření nalil korbel vína a přehnal to natolik, že usnul a druhý den si nic nepamatoval. A tak se o to pokoušela znovu a znovu po celý jeden týden! Nikdy se jí nezadařilo získat si mladíkovo srdce. Ten den jsem jí řekl pouze: „Psu ocas nenarovnáš.“ Bylo načase, aby prozřela. Některé věci změnit nejdou a ani tak nemůže přinutit mladíka, aby ji miloval. Dívka plakala, tak jsem ještě dodal, abych ji uklidnil: „Pro jedno kvítí slunce nesvíti. Určitě brzy najdeš hoča spanilého a udatného, který ocení krásu duše tvé a dobrotu.“ Dívka mě objala, oťela si všechny slzy své, smutně, ale s nadějí se usmála a vyběhla ven.

Jan pokračoval ve svém monologu, ovšem to už jsem mu nikterak nenaslouchala. Byla jsem překvapena, s jakou vášní a s jakým nadšením vyprávěl Jan o české slovesnosti. Jeho verva donutila mě zamyslet se. „Mají všechna přísloví svůj původ v příbězích prapodivných? Jak je možné, že stále platí a jsou nám tak blízká a lidé jim naslouchající našli zálibu v nich?“

Vstala jsem od stolu a přeshla opět k okenici. Venku

příroda hrála své líbezné písně a dítka drobná v hrátkách si libovala. Pousmála jsem se. Nemělo cenu dumat nad odpovědí na otázku, jež vlastně ani otázkou není. Nezáleží, zda ta naše krásná přísloví ve svých stínech skrývají nějaké příběhy. Nesejde na tom, zda se jedná o jinocha, jež svět musí teprve poznat, či o stařenku, jež naslouchala celý život pějícímu kolovrátku. Nesejde na statusu, pohlaví či staří člověka. Lidé vždy byli lidmi. Přestože jsme všichni jiní, přestože všichni žijeme své životy po vlastní vůli, všichni společně čelíme úskalím a nesnážím obdobným. Život nám vždy bude házet klacky pod nohy, všichni jednou uroníme slzy a zjistíme, že jsme ztraceni. Příklad nám jen ukazují, že i lidé dávni i budoucí nebyli a nebudou dokonalí.

Obracím se naposledy k Janovi. „Není třeba hnát se za každou cenu za příběhy, jež každý sám si konec konců prožít musí. Předložil-li se nám pravda na talíři, nepoznáme sílu, jež v našich krásných příslovích uložena leží. Volnost lidské fantazii ponech a brzy uvidíš, kolik šťastných historek za svůj život ještě uslyšíš!“

Soutěž Jan Blahoslav očima studentů – Nové Přerovsko 19. 5. 2023

Na GJB a SPgŠ v Přerově žili Erasmem

Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově má dlouholeté zkušenosti s organizováním projektových aktivit. V roce 2022 byly škole uděleny dvě akreditace, a to v oblasti školního vzdělávání a v oblasti odborného vzdělávání. Největším bonusem těchto akreditací je zjednodušený proces podávání žádosti k realizaci zahraničních projektů. Akreditace má platnost do roku 2027.

Ve školním roce 2022/2023 škola zorganizovala tři projekty: New Opportunities, Creating the future a Effective learning through practice.

Projekt New Opportunities byl zaměřen na mobilitu (vyjezdy) učitelů. Zahřoval cílem 13 mobilit 7 metodických kurzů, 2 stinování na našich zahraničních partnerských školách (v Itálii a Lotyšsku) a 4 návštěvy zahraničních od-

borníků. Projekt byl zaměřen na inovativní metody výuky.

Projekt Creating the future umožnil vycestovat do zahraničí na metodický či jazykový kurz pět vyučujícím, pozvali jsme zahraničního odborníka na výuku metody CLIL a 4 žáci gymnázia se zúčastnili krátkodobé stáže na partnerské škole v Itálii.

V oblasti odborného vzdělávání jsme realizovali projekt

nazvaný Effective learning through practice. Během školního roku 2022/2023 mělo možnost do zahraničí na metodický kurz vycestovat 5 vyučujících a 5 žáků pedagogické školy se zúčastnilo krátkodobé stáže v mateřských školách na Slovensku.

Vzdělávací kurzy, které vyučující absolvovali, byly zaměřeny na využití metody CLIL ve výuce, užívání digitál-

ních technologií, metodiku výuky výtvarné, tělesné a hudební výchovy, práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, environmentální výuku a další. Díky projektu navštívili vyučující naši školy Island, Itálii, Španělsko, Irsko, Lotyšsko, Francii, Maltu a další evropské země.

Odborníci, kteří na škole působili, byli z Itálie, Polska a Španělska. Pomohli nám inovovat výuku hudební výchovy, německého jazyka a progresivní metodu výuky anglického jazyka CLIL, která je uplatňována ve výuce žáků šestiletého Gymnázia.

Přínos zahraničních projektů ERASMUS+ pro pedagogy i žáky je mimo jiné zmiňován také v možnosti poznat navštívenou destinaci, potkat se s lidmi ze všech koutů světa a společně sdílet formální i neformální program. Veškeré náklady jsou hrazeny z prostředků ERASMUS+.

Zaslala Lucie Jahodová

Na GJB a SPgŠ v Přerově žili Erasmem – Nové Přerovsko 30. 6. 2023

Zpravodajství z Přerovska

Jan Blahoslav slavil 500 let. Dortem se svíčkami i živým obrazem

PETRA POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ

Přerov – Pět set let od narození Jana Blahoslava, učenice, biskupa Jednoty bratrské a autora Gramatiky české, oslavili v sobotu v jeho rodném městě Přerovaně. Muzeum Komenského pro návštěvníky připravilo pestrý program na celé odpoledne a jeho součástí byly i koncerty v kapli sv. Jiří, která byla zcela výjimečně zpřístupněna veřejnosti.

Lidé se mohli zapojit do pátrání po rodném domě Jana Blahoslava spolu s učencem, jehož role se zhostil muzejník Lubor Maloň, čekala je exkurze s archeology do slavného naleziště v Předmostí, zastávka u hanáckého stánoviště s Folklorním souborem Haná Přerov nebo ukázka výroby tisku a mincí v podání Studia Bez kliky.

Součástí pestrého programu byly i dva koncerty pěveckých sborů – Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově a Gymnázia Jana Blahoslava v Ivančicích, které se konaly v kapli svatého Jiří na Horním náměstí. Vrcholem oslav bylo předání dortu oslavenci s pěti stovka-

VŠECHNO NEJLEPŠÍ Velkolepou oslavu uspořádali v sobotu v Přerově ku příležitosti 500 let od narození Jana Blahoslava. Na návštěvníky čekal na Horním náměstí pestrý program. Snímky: Deník/Petra Poláková-Uvírová

mi svíček a vytvoření živého obrazu u památníku Jana Blahoslava, jež před sto lety zhotovil sochař František Bílek.

„Program jsme koncipovali tak, aby pobavil děti i dospělé. U prvního stanoviště si mohou návštěvníci vybarvit iniciálu ze Šamotulského nebo Ivančického kancionálu, které jsou speciálně upravené pro tuto dílnu. Vyrábíme s dětmi také svíčky z papíru na dort a papírový výřez v podobě brýlí, jež jsou pro Jana Blahoslava typické,“ přiblížila Jana Trtíková, vedoucí výstavního a programového oddělení Muzea Komenského v Přerově.

Návštěvníci mohli zavítat do dobové mincovny a podívat se, jak vypadá tiskařský lis. „U dalšího stanoviště zase zástupci první republiky ukazují první představu návrhu sochaře Františka Bílka, jež vytvořil památník Jana Blahoslava. Bílek musel vzhledem k omezenému prostoru svou vizi částečně zredukovat. Původně navrhl mnohem více postav,“ podotkla. Od slav-

nostního odhalení památníku uplynulo právě v sobotu 20. května sto let.

Na jednom ze stánovišť zavědli přítomné do slavné minulosti Předmostí archeologové Zdeněk Schenk a Aleš Drechsler. „Jan Blahoslav pro nás archeology zanechal vůbec první zmínku o nálezech kostí mamutů. Dnes už víme, že se nejednalo o kosti obrů, jak uvedl ve své Gramatice české, ale mamutů srstnatých,“ řekl archeolog Zdeněk Schenk.

„Vystavili jsme zde mamutí kosti – žebro, ale i dolní čelist mláděte a slavné mamutí stoličky, o nichž Jan Blahoslav zmiňuje, že jsou velké jako hlava člověčí,“ dodal. „Exponáty pocházejí ze sbírky Antonína Teličky a vystaveny jsou zde zcela mimořádně,“ doplnil archeolog Aleš Drechsler.

Fotogalerie na www.prerovskydenik.cz, stačí načíst QR kód →

6 • Nové Přerovsko

Zpravodajství z Přerovska

Vítězové literární soutěže k výročí Jana Blahoslava převzali ceny

PETRA POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ

Přerov – Vítězové celostátní literární soutěže, kterou vyhlásilo Gymnázium Jana Blahoslava se Střední pedagogickou školou v Přerově, převzali v sobotu odpoledne v Mervartově pamětní síni zámku ocenění. Tématem soutěže, kterou škola uspořádala u příležitosti 500. výročí narození Jana Blahoslava, bylo „Úslovi neboli přísloví a vybrané myšlenky jsou pravými perlami duše“.

Prvenství za nejzdařilejší zpracování tématu získala Karolína Turčanová, studentka Střední školy designu a módy v Prostějově. Její literární dílo „Pro lásku píšu příběh tvůrčích“ zaujalo porotu ze všech nejvíce. Druhé místo obdržel student Gymnázia Jana Blahoslava v Ivančicích Vojtěch Eibel za práci s názvem „Vrabci se vadí o proso“. Třetí skončila studentka Gymnázia Jana Blahoslava a Střední pedagogické školy v Přerově Andrea Kubíková, která svůj literární počín nazvala „Recept na přísloví“. Andrea Kubíková získala také nejvíce hlasů ve čtenářské

MLADÍ LITERÁTI. Předání cen vítězům literární soutěže, kterou uspořádalo Gymnázium Jana Blahoslava a Střední pedagogická škola v Přerově, se uskutečnilo v sobotu v Mervartově pamětní síni. Foto: Petra Poláková-Uvírová

soutěži na webu Přerovského deníku. Cenu ředitelky školy za originální zpracování a práci „Příslloví z trochu jiného konce“ dostala Klára Jenišťová z Gymnázia Václava Beneše Třebízkého ve Slaném.

Vítězové literární soutěže obdrželi Pamětní stříbrnou minci, vydanou Českou národní bankou u příležitosti 500. výročí narození Jana Blahoslava, ale také pamětní diplomy, poukazy do knihkupectví Luxor a propagační materiály Muzea Komenského a města Přerova. Ceny vi-

tězům předala ředitelka školy Romana Studýnková spolu s primátorem města Petrem Vránou a ředitelem Muzea Komenského Radimem Himmlem.

Studenti se měli zamyslet nad mravním poselstvím přísloví – autorem jedné z nejstarších sbírek přísloví je totiž právě Jan Blahoslav.

A jak náročné bylo zpracovat téma přísloví? „Nikdy jsem s podobným tématem nepracovala, takže to byla docela výzva. Paní učitelka mě ale nasměrovala a hodně jsme o

tom spolu diskutovaly. Pak už jsem dokázala i vidět, jak chci, aby to ve výsledku vypadalo,“ svěřila se vítězka soutěže Karolína Turčanová, která by se chtěla věnovat vlastní literární tvorbě i v budoucnu.

Literární ambice má i Andrea Kubíková, která skončila na třetím místě a stala se vítězkou čtenářské soutěže. „Do soutěže jsem se nejdříve nechtěla přihlásit, ale kamarádky mě přemluvily, protože věděly, že v matematice pořádně nepíšu. Když už jsem se přihlásila, tak jsem věděla, že chci, aby to bylo napsané z pohledu Jana Blahoslava – a proto jsem zvolila formu dopisu. Stačila na to jedna hodina na matematiku,“ usmála se studentka.

Psaní se věnuje i ve chvílích volna. „Mám rozepsané knížky a baví mě především fantasy,“ prozradila.

Zálibou Vojtěcha Eibela, studenta septimy ivančického gymnázia, je kromě literatury i hudba. Pro školní pěvecký sbor, který vystoupil v rámci oslav výročí v kapli sv. Jiří na Horním náměstí, přepsal duchovní písně Ivančického kancionálu Jana Blahoslava.

Pichlavi krasavci se vystaví na odív

Přerov – Několik stovek kaktusů a sukulentů si mohou prohlédnout zájemci na výstavě, která se koná ve dnech 31. května až 4. června v Přerově. Prodejní výstavu pořádá už tradičně Klub kaktusářů Přerov a koná se její 47. ročník. Součástí akce je i poradenství zkušených pěstitelů. Výstava je přístupná denně od 9 do 17 hodin. Zájemci ji najdou v budově Nordic u přerovského výstaviště. (dar)

Opraví chodníky v ulicích Budovatelů a Želatovská

Přerov – Město Přerov pokračuje v opravách poničených chodníků, na kterých se už podepsal zub času. Opravou za více než 1 milion korun projdou v nejbližších dnech chodníky v ulicích Budovatelů a Želatovská. Přerov letos investoval do výměny dlažby a stavby nových tras pro pěší více než 10 milionů korun.

„V ulici Budovatelů, a to v místech před zdravotním střediskem, čeká pracovníci technických služeb odstranění původního asfaltu a nanesení nového. V částce 362 tisíc

korun je zahrnuta i pokládka betonové dlažby podél rampy u střediska a terénní úpravy za obrubami,“ popsal náměstek přerovského primátora Miloš Dohnal (ODS). Město začne s opravou 29. května a potrvá do 18. června.

Stavebníci obsadí 29. května také chodník v Želatovské ulici. „Výměna čeká 459 metrů čtverečních chodníku. Odstraní se stávající kryt a položí nová dlažba, v ceně je i oprava a nátěr zábradlí a obnovení vodorovného dopravního značení,“ doplnil Dohnal. Do

tohoto vylepšení město investuje téměř 860 tisíc a práce potrvají do 9. července.

Nejvyšší letošní investice, a to ve výši 8 milionů 383 tisíc, putovala do stavby nového chodníku se smíšenou cyklostezkou v ulici Pod Vály. Stavba začala v polovině února a chodník se smíšenou cyklostezkou na straně před paneláky je před dokončením. Chybí ještě dořešit část u předpolí mostu přes řeku Bečvu. Celá stavba by měla být dokončena v polovině června. (pu)

Zpravodajství z Přerovska

Studentský Masters se točil ve víru oslav

PETRA POLÁKOVÁ-UVÍROVÁ

Přerov – Ve víru oslav – takový podtitul měl letošní Masters of GJB a SPgŠ, který každoročně pořádá na konci školního roku Gymnázium Jana Blahoslava se Střední pedagogickou školou v Přerově. Na pódiu se vystřídaly školní kapely, zahráli žáci hudebního oboru Základní umělecké školy B. Kozánka a studenti i učitelé, kteří na akci dorazili, se dobře bavili. Obrovský aplaus sklídilo společné vystoupení pěveckého sboru pedagogů.

ROK PLNÝ VÝROČÍ

„Masters of GJB a SpgŠ už je tradice, nicméně ten letošní ročník je významnější v tom, že vrcholí několik výročí, které jsme v roce 2023 slavili – pět set let od narození Jana Blahoslava, devadesát let od ote-

ŽILI HUDBOU. Studenti Gymnázia Jana Blahoslava se Střední pedagogickou školou v Přerově si užili koncerty školních kapel a velký aplaus sklídil i pěvecký sbor složený z pedagogů. Snímky: Deník/Petra Poláková-Uvírová

Fotogalerie na www.přerovskyydenik.cz, načtěte QR kód →

vění školní budovy, třicet od založení gymnázia a patnáct od jeho sloučení s pedagogickou školou. Proto jsme také program nazvali Ve víru oslav,” prozradila Romana Studýnková, ředitelka Gymnázia Jana Blahoslava a

Střední pedagogické školy v Přerově.

Na koncertě vystoupili současní studenti i absolventi školy. „Pro žáky jsme připravili i malé překvapení v podobě pěveckého vystoupení pedagogického sboru, ke které-

mu se žáci s chutí přidali. Protože jsme sklídili velký aplaus, museli jsme dát i přídavek,” dodala s úsměvem. Ředitelka na oslavy pozvala nyníější, ale i bývalé učitele a žáky. „Bylo hezké, že přišli i bývalí pedagogové školy a sdílí s námi tu radost,” uzavřela.

Studentský Masters se točil ve víru oslav – Nové Přerovsko 7. 7. 2023

Projekty

IKAP OK II – Workshop Metodické kabinety na téma Jaro

IKAP OK II – Workshop Metodické kabinety na téma Svátky

Projekty

IKAP OK II a RPVOK – Projektový den pořádaný metodiky RC APA

Erasmus Days na GJB-SPGŠ – flamengo se Susane, španělskou učitelkou angličtiny

Projekty

Erasmus+ KA1 – Mgr. Svrčková na uměleckém kurzu „Art as Therapy“ Self-Expression and Special Needs in Art Education v Barceloně

Erasmus+ KA1 – Studijní pobyt Mgr. Studýnkové v Madridu

Projekty

Erasmus+ – Mg. Berka stínoval výuku hudební výchovy na partnerské škole v Itálie

Erasmus+ KA1 – Návštěva polských učitelů na GJB-SPgŠ Přerov

Projekty

Erasmus+ – Krátkodobá stáž žáků kvinty na partnerské škole v Itálii

Erasmus+ – Krátkodobá stáž žáků třetích ročníků oboru PMP v mateřských školách na Slovensku

Český jazyk a Dramatická výchova

Exkurze Česká televize Ostrava

Exkurze Městská knihovna Přerov

Český jazyk a Dramatická výchova

Krájské kolo Wolkrův Prostějov

Kurz Dramatické výchovy - specializace Brodek u Přerova

Český jazyk a Dramatická výchova

Kurz Dramatické výchovy - specializace Brodek u Přerova

Literární kavárna

Český jazyk a Dramatická výchova

Pedagogická poema Praha

Práce v hodinách dramatické výchovy

Český jazyk a Dramatická výchova

Praktické maturity DVS

Praktické maturity DVS

Český jazyk a Dramatická výchova

Projektová výuka Literárního a jazykového praktika

Vyhlášení výsledků celostátní literární soutěže

Český jazyk a Dramatická výchova

Vyhlášení výsledků celostátní literární soutěže

Vystoupení na Salonu

Anglický jazyk

Krajské kolo Soutěže v AJ_Eliška Mrazíková (3. místo)

Krajské kolo Soutěže v AJ_Eva Chrystanová (1. místo) -uprostřed

Anglický jazyk

Krajské kolo Soutěže v AJ_kategorie IIB

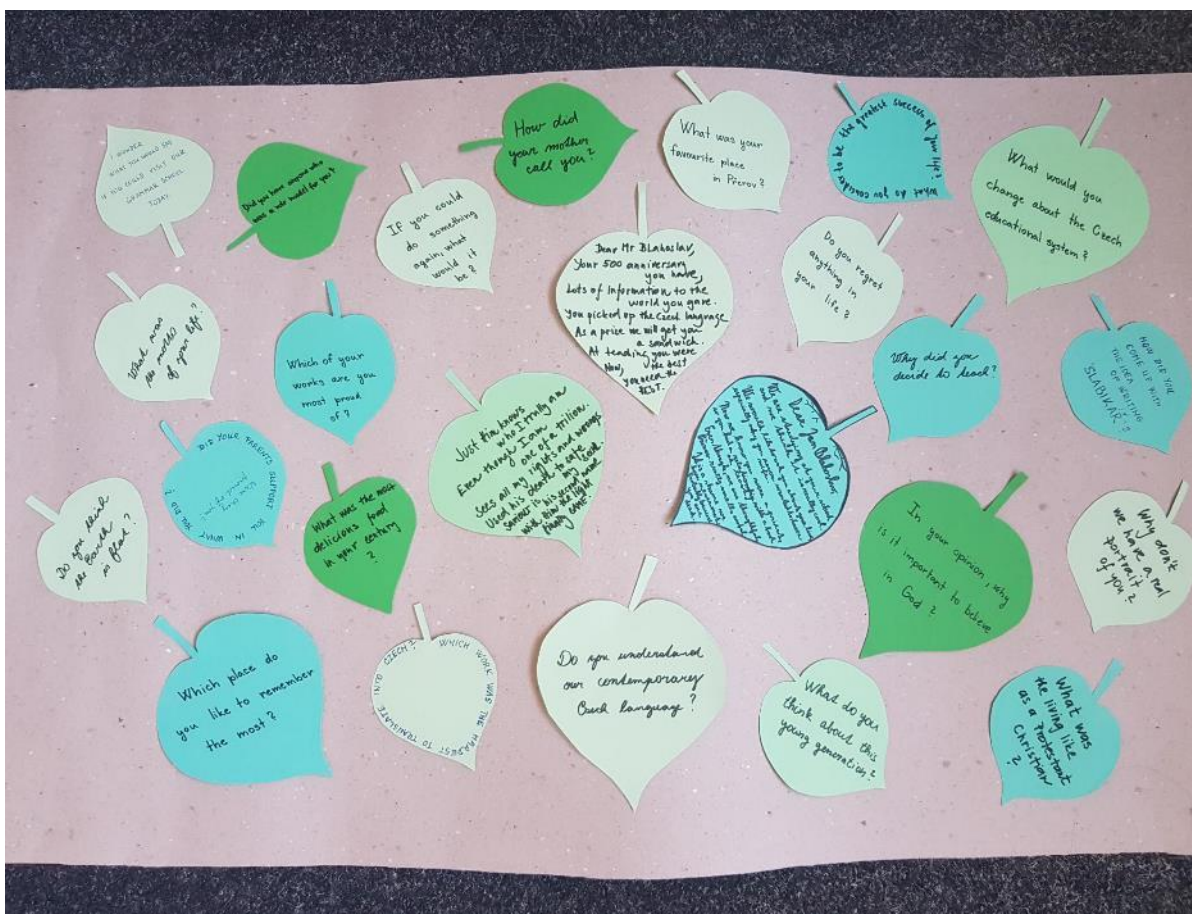

Londýn - katedrála sv. Pavla

Anglický jazyk

Přednáška o jazykových zkouškách s Linguou

Vzkazy pro Jana Blahoslava

Cizí jazyky

BELGIË

LA CAPITALE : BRUXELLES
 LA BELGIQUE COMTE : 11,5 MILLIONS
 LA SUPERFICIE : 30 529 km²
 LA MONA : EURO
 LES LANGUES OFFICIELLES :

- NÉERLANDAIS
- FRANCAIS
- ALLEMAND

LE REPAS

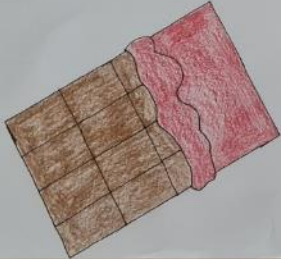
- MOULES-FRITES
- CARBONNADE À LA FLAMANDE
- LE CHOCOLAT BELGE
- WATERZOOI

LES MONUMENTS

- MANNEKEN PIS
- PARC DU CINQUANTENAIRE
- GRAND PLACE
- GARE CENTRALE
- ATOMIUM

• LA BELGIQUE EST UNE MONARCHIE
 • LE ROI DE BELGIQUE S'APPELLE PHILIPPE

Evropský den jazyků – výsledné projekty

Wo spricht man Deutsch?

EVROPSKÝ DEN JAZYKŮ

DEUTSCHLAND

Terapiya

Liechtenstein

Interessante Orte

Traditionen

TRADITIONELLES ESSEN

BERLIN

die Sehenswürdigkeiten

Evropský den jazyků – výsledné projekty

Cizí jazyky

Konverzační soutěž v RJ 2023 – kategorie SŠ II

Konverzační soutěž NJ 2021 – vítězové kategorie IIIA

Cizí jazyky

Konverzační soutěž v NJ 2022 – kategorie IIIA

Konverzační soutěž v RJ 2023 – kategorie ZŠ a VG

Cizí jazyky

Krajské kolo Soutěže v RJ 2023

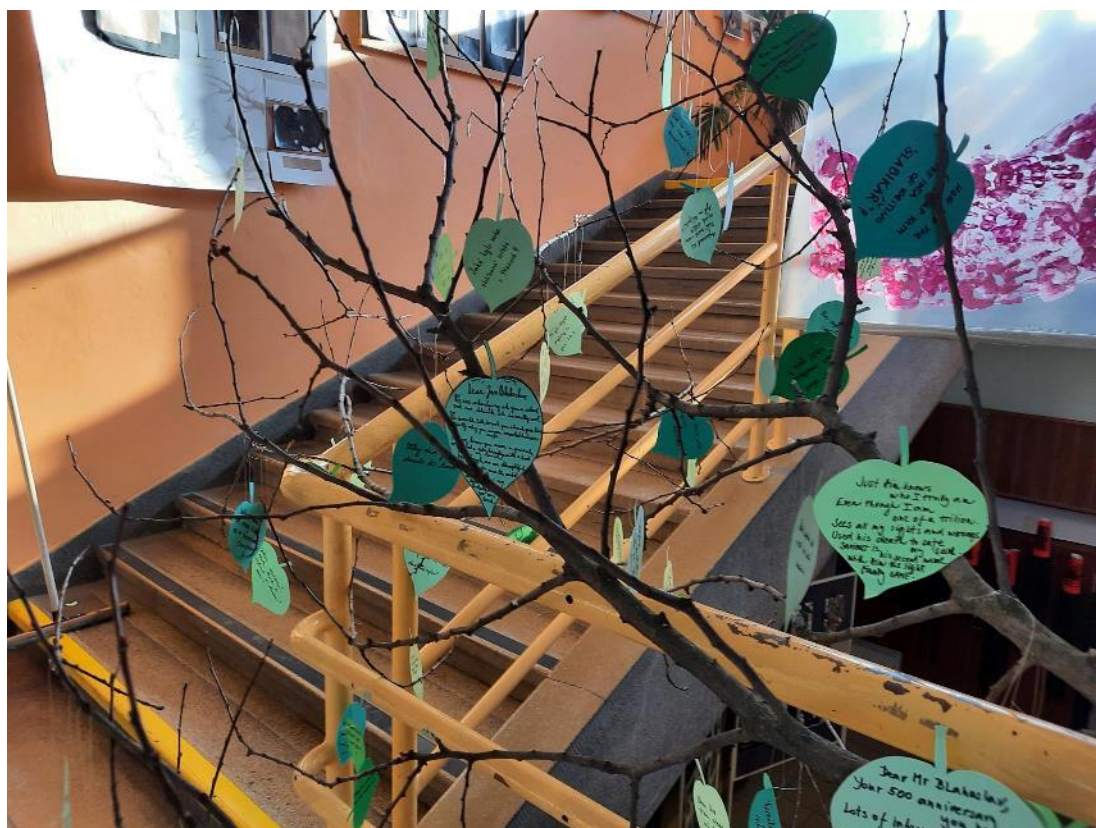

Návštěva polských kolegů v rámci projektu Erasmus+

Cizí jazyky

Oslavy 500 let J. Blahoslava – lístky se vzkazy v cizích jazycích na gymnáziu

Oslavy 500 let J. Blahoslava – lístky se vzkazy v cizích jazycích na pedagogické škole

Cizí jazyky

Oslavy 500 let J. Blahoslava – tvorba vzkazů v hodině RJ

Oslavy 500 let J. Blahoslava – tvorba vzkazů v hodině FJ

Cizí jazyky

Projektový den francouzské gastronomie - prima

Předání vysvědčení Goethe-Zertifikat – květen 2023

Cizí jazyky

Puškinův památník 2023

Předání vysvědčení Goethe-Zertifikat – říjen 2022

Přírodní vědy

Aircraft-industries – 3.5.2023

Aircraft-industries – 3.5.2023

Přírodní vědy

Aircraft-industries – 3.5.2023

Brno – Anthropos – září 2022

Přírodní vědy

Fyzikální soutěž Fermiho úlohy – finálové kolo UP Olomouc (Viktor Škařupa 1. místo,
Natálie Mach)

Brno - muzeum-Kurz terénní biologie II-09-2022

Přírodní vědy

Kurz terénní biologie I Pálava – květen 2023

Kurz terénní biologie I Pálava – červen 2023

Přírodní vědy

Kurz terénní biologie I Pálava – červen 2023

Kurz terénní biologie II Vyškov – září 2022

Přírodní vědy

Kurz terénní biologie II Olomouc skleníky – září 2022

Kurz terénní biologie II – Olomouc ÚEB – září 2022

Přírodní vědy

Kurz terénní geografie Hranice – květen 2023

Kurz terénní geografie Hranice – květen 2023

Přírodní vědy

Exkurze Precheza IROP – duben 2023

Exkurze Precheza IROP – duben 2023

Dějepis a Společenské vědy

Dějepisná olympiáda – krajské kolo, kategorie ZŠ

Dobrovolnická akce – svačinka pro Adama

Dějepis a Společenské vědy

Dějepisná olympiáda – krajské kolo, kategorie SŠ

Dobrovolnické akce – ponožkový den

Dějepis a Společenské vědy

Ekonomická Olympiáda – finálové kolo v Brně

Exkurze do Muzea Komenského

Dějepis a Společenské vědy

Exkurze na Úřad práce v Pířerově

Facebook Blahoslav – práce žáků 1. ročníku PMP

Dějepis a Společenské vědy

Historická exkurze do Osvětimi – březen 2023

Humanitní studia v zálí SALONU

Dějepis a Společenské vědy

Projektový den – Flashback 1933

Projektová výuka občanské nauky – 4. ročník PMP

Dějepis a Společenské vědy

Projektový den – Jan Blahoslav

Projektový den – Lapbook Jana Blahoslava

Dějepis a Společenské vědy

Výuka dějepisu metodou CLIL

Přednáška pro žáky HST – Evropské právo

Pedagogika a psychologie

Dětský den v jeslích

Exkurze 3. AP – Denní pobyt

Pedagogika a psychologie

MDD v ZŠ Malá Dlážka

Učební praxe – práce s interaktivní tabulí

Pedagogika a psychologie

Projektový den EVVO v MŠ U tenisu

Realizace pohádky v MŠ Optiky

Pedagogika a psychologie

Stáž v MŠ na Slovensku

Stáž v MŠ v Prešově

Pedagogika a psychologie

Velikonoční salon v SVČ Atlas a Bios

Učební praxe – mikulášská nadílka

Pedagogika a psychologie

Učební praxe – Z pohádky do pohádky

Učební praxe – advent

Pedagogika a psychologie

Vánoční salon v SVČ Atlas a Bios

Učební praxe v MŠ Vinary

Výtvarná výchova

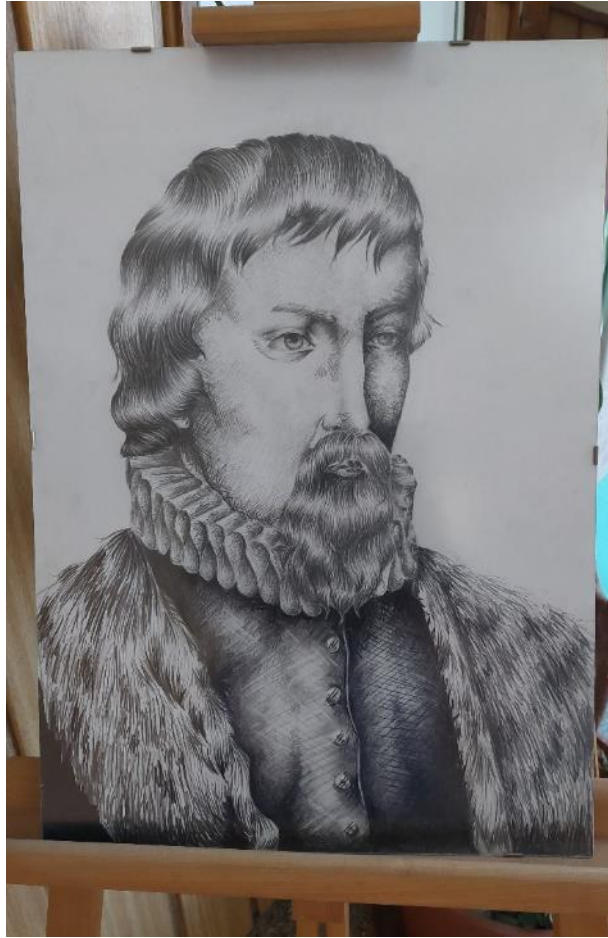

30. Salon – vernisáž

Betlém

Výtvarná výchova

Jan Blahoslav – gymnázium

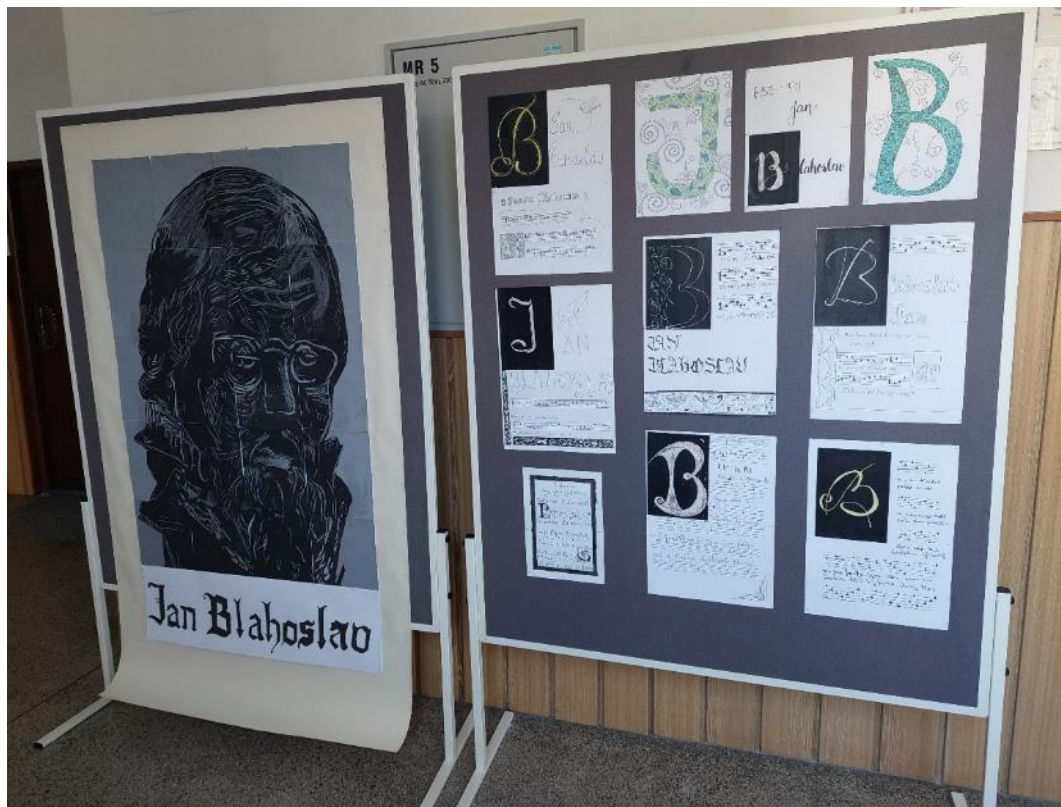
Betlém

Výtvarná výchova

Jarní zastávky

Komiks Malach – výherkyně

Jan Blahoslav – gymnázium

Výtvarná výchova

Komiks Malach

Metodické kabinety – Jaro

Výtvarná výchova

Praktická maturitní zkouška PMP

Pozvánka na 30. Salon

Výtvarná výchova

Uměnovědná exkurze za výstavami – Muzoleum D. Černého Praha

Uměnovědná exkurze do Prahy – výstava S. Dalího

Výtvarná výchova

Vánoce – korálkování

Vánoce – korálkování

Výtvarná výchova

Velikonoce

Výstava v nákupním centru Galerie Přerov

Výtvarná výchova

Velikonoce

Výtvarný plenér Modrá – akce v kostele sv. Jana

Výtvarná výchova

Výstava v nákupním centru Galerie Přerov

Výtvarný plenér na Velehradě – vernisáž

Výtvarná výchova

Zastávka Keitha Haringa

Živé obrazy – renesance a baroko

Výtvarná výchova

Živý obraz Leonardo da Vinci – Dáma s hranostajem

Živý obraz Caravaggio – Loutnistka

Hudební výchova

Erasmus+ Job shadowing

Hanácký skřivan, 1. místo

Hudební výchova

Jazzový festival Přerov

Muzikál Kočky

Hudební výchova

Přerovské oslavy J. Blahoslava

Projektový den ve stylu 30. let

Hudební výchova

Vánoční koncert pěveckého sboru

Ve víru oslav

Hudební výchova

Ve víru oslav B band

Ve víru oslav Dámy vládnou

Hudební výchova

Ve víru oslav renesanční tances

Ve víru oslav pěvecký sbor

Hudební výchova

Ve víru oslav učitelé v akci

Ve víru oslav učitelské vystoupení

Hudební výchova

Veřejná generálka MFO

Vystoupení v kapli

Tělesná výchova

Krajské atletické finále Šumperk – družstvo dívek a hochů

Subterra Cup – florbal hoši, krajské kolo

Tělesná výchova

Turistický kurz Karlov p. Pradědem

Turistický kurz Karlov p. Pradědem

Výpočetní technika

Krajské kolo Prezentiády – březen 2023

Krajské kolo Prezentiády – březen 2023